

Vatikán/Oslavy Kvetnej nedele

Dnes sa začína takzvaný Veľký týždeň. Na Kvetnú nedeľu si kresťania na celom svete pripomínajú slávnostný vstup Ježiša Krista do Jeruzalema, v ktorom bol nakoniec aj ukrižovaný. Vo Vatikáne sa streli tisíce pútnikov, aby spoločne s pápežom Benediktom XVI. svätili tento deň. Pápež sa počas slávnostnej omše dotkol aj súčasných problémov.

Hlava Katolíckej cirkvi týždeň pred Veľkou nocou upozornila na nebezpečenstvo, ktoré číha neuváženým používaním moderných technológií.

Pápež Benedikt XVI.: „Veľké výdobytky techniky nám neprinášajú väčšiu slobodu a neznamenajú pokrok, pokiaľ nie sú spojené s morálnymi postojmi. Veriaci zaplatia za pýchu, ak uveria, že technológie im môžu dať božskú moc.“

Redaktor: „Podľa pontifika, ktorý stojí na čele katolíckej cirkvi s asi 1,2 miliardy veriacich už 6-ty rok, síce technický pokrok zlepšil život, no zároveň zvyšuje aj možnosti zlých skutkov.“

Pápež Benedikt XVI.: „Ľudstvo dokázalo veľa. Vieme lietať, môžeme sa vidieť, počuť a spolu hovoriť na obrovské vzdialenosti. S týmito schopnosťami však vzrástlo aj zlo. Dôkazom sú prírodné katastrofy, ktoré postihli ľudstvo. Ľudstvo nie je všemocné.“

Redaktor: „Benedikt XVI. oslávil v sobotu 84 rokov. V nasledujúcich dňoch ho pútnici v Rímevidia ešte niekoľko raz počas slávenia obradov Veľkej noci. Tie vyvrcholia nasledujúcu nedeľu tradičným pápežovým posolstvom Mestu a svetu.“

Radovan Kondrčík, STV 1, 17.4.2011

Nákupy cez Veľkú Noc

Už tento víkend sa obchody úplne vyludnia. Na Veľkú Noc si chcú oddýchnuť aj predajcovia. Počítajte preto s tým, že v nedeľu sa do žiadneho obchodu na Slovensku nedostanete.

Pred nami sú štyri voľné dni. Odštartuje ich Veľký Piatok a zavŕši zas Veľkonočný pondelok. Mnohí si preto začínajú robiť zásoby, aby im na stole pre šibačov nechýbalo nič.

Oľga Hrnčiarová, hovorkyňa obchodného reťazca Tesco: „Teraz nasledujú tie dni, keď ľudia naozaj začnú naplno nakupovať na Veľkú Noc. My sme plne pripravení.“

Redaktorka: „Obchodné reťazce už hlásia prvé obmedzenia. Zákazníci ich pociatia najviac v nedeľu, kedy musia byť zo zákona zatvorené. Do viacerých sa nedostanete ani v pondelok.“

Oľga Hrnčiarová, hovorkyňa obchodného reťazca Tesco: „Hypermarkety, supermarkety sa zatvárajú v sobotu o 22. hodine.“

Mária Juritková, hovorkyňa obchodného domu: „Tie otváracie hodiny sú upravené, v nedeľu podľa

zákona máme zatvorené a potom vo Veľkonočný pondelok máme otvorené v poobedňajších hodinách.“

Redaktorka: „Horšie budú však na tom malé mestá či dediny, v ktorých sa cirkevné sviatky prísne dodržiavajú a obchody tak budú zatvorené už od piatku.“

Edita Rozložníková, predavačka v obci Markuška: „V piatok máme zatvorené, lebo je štátny sviatok, nedeľa, pondelok je zavreté.“

Redaktorka: „Miestni sa však nesťažujú. Pre vysokú nezamestnanosť na veľké nákupy aj tak peniaze nemajú.“

Anketa:

Opýtaný 1: „Za čo? Toľko, len toľko pre svoju spotrebu.“

Opýtaný 2: „Na dedine si trošku aj chováme prasa, no tak že mäso máme.“

Redaktorka: „Pre Kresťanov sú Veľkonočné sviatky tými najvýznamnejšími. Mnohí preto otvorené obchody považujú za ich zneuctenie.“

AA: „Nedeľa je pre nás sviatok, sviatok je pre nás sviatok, takže

Kvetná nedeľa

Dnes sa pre kresťanov na celom svete začína Veľký týždeň. Kvetná nedeľa je zároveň poslednou šiestou pôstnou nedeľou pred Veľkou Nocou. Kresťania si dnes pripomínajú aj vstup Ježiša Krista do Jeruzalema.“

Redaktor: „Obrady Kvetnej nedele v katolíckej cirkvi sa skladajú z dvoch častí, zo spomienky na vstup Ježiša do Jeruzalema a zo svätej omše zasvätenej pamiatke Kristovho utrpenia. Pápež Benedikt XVI. vyzval veriacich, aby pestovali svoje srdce a neuspokojovali sa len s technickým pokrokom. Ľudia mávali na pápeža vejármi z olivových vetvičiek. Keďže sa blíži blahorečenie Jána Pavla II., mnohí pápežov porovnávajú.“

katolícka veriaca: „Ján Pavol II. bol viac presvedčivý. Mala som ho radšej ako tohto pápeža.“

Redaktor: „Benedikt XVI. hovoril pred tisícami pútnikov na slnkom zaliatom Svätopeterskom námestí v Ríme. Pápež oslávil večera 84. narodeniny a v dobrej forme a s úsmevom na tvári sa prihovárал veriacim. Kvetnú nedeľu slávia aj na Filipínach. Tam tradične viažu z palmových listov vejáre, ktorými veriaci mávajú v kostoloch.“

veriaci na Filipínach: „Dnes je dôležitý deň, pretože sa začína svätý týždeň.“

veriaci na Filipínach: „Palmovými vejármi si uctieваме Ježiša a hlásime sa ku katolíckej viere.“

Redaktor: „Gréci zasa zapalujú sviečky a bozkávajú ikony. Kvetnou nedeľou sa začína týždeň počas ktorého si cirkev pripomína ukrižovanie Krista na Veľký piatok a jeho zmŕtvychvstanie v nedeľu. Sviatky sa skončia Veľkonočným pondelkom.“

Jakub Laca

TV Markíza, 17.4.2011

držíme sa toho, že Pán Boh kázal pracovať len vtedy, keď je pracovný deň.“

Marián Ujházy

a Katarína Gazdíková

Markíza, 18.4.2011

Neviditeľní ateisti

Konfesionálne štiepenie na Slovensku už síce v sebe dávno nenesie taký silný náboj ako v minulosti, no na výsledky sčítania ľudu, konkrétne na otázku č. 23, týkajúcu sa náboženského vyznania, čakajú mnohí iste s napätím. Tohtoročné sčítanie sa bude dať čítať aj ako určitá správa o stave Slovenska. To, ako sa skončí, bude možno závisieť od detailov. Napríklad takého, že kolónka „bez vyznania“, sa nachádza až na samom konci kdesi za bahaistami a mormónmi, a tak ju mnohí jednoducho prehliadnu. Určite nie je v poriadku, ak sa druhá najpočetnejšia skupina obyvateľstva uvádza až kdesi za okrajovými náboženskými skupinami. Okrem toho, ak sa štát potrebuje opýtať na naše náboženské vyznanie, a nie na svetonázor, mohol by pri tom používať jemnejšie nástroje. Za kolónkou „bez vyznania“, sa môže skrývať napríklad početná skupina tých, ktorých český teológ Tomáš Halík nazval „niečistami“ teda ľuďmi, ktorí majú neurčitú vieru v niečo nad nami, no rozhodne nie sú ateistami. Problém je oveľa komplikovanejší, lebo ako napísal sociológ Vladimír Krivý: „Nie každý, kto sa hlási k viere v Boha, hlási sa aj k niektorej cirkvi, a nie každý, kto sa hlási k niektorej cirkvi, považuje sa za veriaceho, resp. nábožensky založeného.“ Aby v tom bolo jasno, samostatnú kolónku si zaslúžia aj ateisti.

Marián Repa, Pravda, 16.4.2011

Spoločnosť Prometheus kritizuje tlačivá na sčítanie obyvateľstva

Spoločnosť Prometheus kritizuje tlačivá na sčítanie obyvateľstva. Humanisti majú výhrad k otázke číslo 23, ktorá sa týka náboženského vyznania. Tvrdia, že jej vyplnenie by nemalo byť povinné. Pokračuje Róbert Latta: „Predseda združenia Roman Hradecký uvádza ako príklad Veľkú Britániu aj Českú republiku, kde ako tvrdí, vyplnenie spomínaných údajov nie je povinné.“

Roman Hradecký, predseda združenia Prometheus: „Nakoľko je to výsostne osobná a citlivá otázka. Chcem zdôrazniť, že táto otázka sa nenachádza medzi 40 témami, týkajúcimi sa obyvateľov a to tak povinnými ako aj odvodenými, ktoré ustanovuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady pre sčítanie obyvateľov.“

Redaktor: „Štatistický úrad argumentuje platným zákonom, ktorý sám pripravoval.“

Marián Horecký, riaditeľ odboru štatistiky obyvateľstva Štatistického úradu: „Štatistický úrad pripravoval návrh zákona v roku 2008. V tomto období, keď sa ten zákon pripravoval, nikto nevzniesol námietky k obsahu sčítania a nikto nespochybnil ani návrh na povinnosť odpovedať na všetky otázky, ktoré boli zavedené do sčítania.“

Redaktor: „Roman Hradecký pripája aj ďalšie výhrady. Upozorňuje,

že kým v samotnej otázke sa hovorí o náboženskom vyznaní, v rámci nej už občan vyplňa príslušnosť ku konkrétnej cirkvi.“

Roman Hradecký: „Náboženské vyznanie je niečo iné a príslušnosť k cirkvi je niečo iné. Podľa rámcového rozhodnutia Rady Európy bolo jasne zafinancované, že pojem náboženské vyznanie by sa malo chápať ako všeobecný odkaz na osoby vymedzené podľa ich náboženského presvedčenia alebo viery. Čiže nie vzťah k cirkvi.“

Roman Hradecký: „Marián Horecký odpovedá obdobne.“

Marián Horecký: „To je otázka do diskusie medzi odborníkmi. Keď sme my vytvárali názov, štruktúru, obsah otázky, sa nevyskytli žiadne pripomienky k tomu. A možno zo štatistického hľadiska príslušnosť k tej náboženskej cirkvi je podrobnejšia ako náboženské vyznanie, takže v podstate to náboženské vyznanie sa dá potom z toho odvodiť.“

Redaktor: „Zmeny spomínaného zákona Štatistický úrad nevyklučuje. Nedotknú sa už ale sčítania, ktoré nás čaká o niekoľko týždňov.“

Marián Horecký: „Do budúcnosti samozrejme, pripomienky, znenie otázok, štruktúry otázok budeme akceptovať pri ďalšom sčítaní, ale nevieme to zrealizovať už pri sčítaní v roku 2011.“

Rádio Slovensko, 16.4.2011

Bez vyznania áno, ateista nie

Na hárkoch, ktoré budú pri tohtoročnom májovom sčítaní ľudu zisťovať aj vierovyznanie, nie je možnosť prihlásiť sa za ateistu. Podobne ako v susednom Poľsku aj u nás otázka číslo 23 uvádza niekoľko u nás registrovaných cirkví a ďalej len možnosť „bez vyznania“ prípadne možnosť „iné“. Tlačová tajomníčka Štatistického úradu Slovenskej republiky Eva Kelemenová v tom nevidí problém. „Je tam možnosť „bez vyznania“ a to je predsa to isté,“ tvrdí. Slovné spojenie „bez vyznania“ je podľa nej navyše pre ľudí zrozumiteľnejšie ako „ateista“. Ateisti však pripomínajú, že slová „bez vyznania“ nevyjadrujú presne ich svetonázor. „Mala by tam byť tá možnosť,“ myslí si Jozef Horváth zo združenia

svetských humanistov Spoločnosti Prometheus, ktorý sa považuje za ateistu. „Lebo nejaké vyznanie máme aj my, len nie náboženské. Písali sme aj na Štatistický úrad, ale jeho stanovisko je čudné,“ vraví Horváth. Aj sociológ Miroslav Tižik sa domnieva, že ateista je človek, ktorý má vyznanie, ale iného charakteru. Podľa neho by sa možno formuláre mali pýtať na svetonázor, nie na vierovyznanie. Ateizmus totiž nemá s náboženským vyznaním nič spoločné, vypovedá však o svetonázore človeka. „Otázka totiž vychádza z 19. storočia a sleduje náboženské vyznanie,“ hovorí Tižik. Ateisti sú takto dotlačení k tomu, aby napísali, že sú bez vyznania, alebo môžu v kolónke iné napísať „ateista“. Človek, ktorý

sa nehľadá k niektorej z registrovaných cirkví, však môže, ale aj nemusí byť ateista, teda neveriaci v Boha. Ateisti sa tiež chceli dať zaregistrovať, aby získali voči veriacim rovnocenné postavenie, ale ani to by nedávalo odpoveď na otázku, koľko je u nás ateistov, keďže by sa k nim nemuseli všetci prihlásiť. Z možností, ktoré sa v sčítacom hárkoch uvádzajú, sa možno prihlásiť k niektorej zo šiestnástich cirkví, okrem najrozšírenejších sú medzi nimi napríklad aj Kresťanské zbory, Bratská jednota baptistov, Cirkev adventistov siedmeho dňa, Cirkev bratská, Novopostoľská cirkev, Bahájske spoločenstvo či Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších.

Iris Kopsayová, Pravda, 16.4.2011

Podzemnú cirkev Vatikán radšej nevidí

Kým vo Viedni nedávno ocenili predstaviteľov „skrytej“ katolíckej cirkvi z čias socializmu, oficiálna hierarchia má s jej existenciou problém

Predstava katolíckej cirkvi, v ktorej sa veriaci schádzajú v malých spoločenstvách, a kňazmi sú aj ženatí muži a ženy, pôsobí ako vízia liberálnych veriacich. V socialistickom Československu však taký model existoval. Pod tlakom režimu veriaci hľadali vlastné cesty k prežívaniu evanjelia. Po jednej z nich šiel aj Felix Maria Davídek. U nás je jeho meno zabudnuté, Západ objavil jeho príbeh.

Vytvorili spoločenstvo

V apríli tohto roku švajčiarska Nadácia Herberta Haaga, vedená teológom Hansom Kúngom, kritikom Vatikánu, vo Viedni ocenila podzemnú cirkev Felixa Davídka cenou Za slobodu v cirkvi. „Oceňujeme odvážnych kresťanov, ktorí v ťažkých podmienkach vytvorili akoby spoločenstvo prvotnej cirkvi, v ktorom kňazi, laici, muži, ženy, mladí i starí spolu vedľa seba tvorili spoločenstvo, nie hierarchiu. Títo ľudia žili medzi obyčajnými ľuďmi, hovorili ich jazykom, praktizovali evanjelizovanie od človeka k človeku. Davídkova vízia cirkvi, teológie a spirituality predznamenala budúcnosť celej cirkvi,“ uviedol v príhovore Hans Jorissen, emeritný profesor dogmatiky z Bonnu. Cenu si prišli prevziať Češka Ludmila Javorová, vysvätená v roku 1970 Davídkom za kňazku a Slovak Dušan špiner, tajne vysvätený biskup. Javorová, dnes 80-ročná elegantná pani, ktorej bola po roku 1989 oficiálne zakázaná kňazská činnosť, zažila ovácie. „Boh si pre svoje zámery volí ľudí mimo našej predstavivosti. O tom svedčia mnohé prípady, napríklad v Starom zákone. A tomu sa ľudia bránia,“ uviedla v súvislosti so svojou úlohou počas totality.

Felix Maria Davídek

Felix Davídek sa narodil v roku 1921 v Brne. Vyštudoval teológiu, filozofiu, psychológiu a medicínu. V roku 1945 bol vysvätený za kňaza, promóciu na lekárskej fakulte mu štátna moc neumožnila. Ešte za nacizmu, keď boli zavreté vysoké školy, sa začal zaoberať vznikom Athenea, katolíckej univerzity, ktorá by mladým mužom poskytla šancu študovať najmä teológiu. V roku 1950 ho komunisti zatkli a 14 rokov strávil vo väzniciach. Po prepustení sa

vrátil k projektu tajného vzdelávania a organizovania života cirkvi. Robil tajné víkendové a nočné vzdelávacie kurzy. Sviatosti pre veriacich môžu vysluhovať len kňazi. Aby boli vysvätení oni, musia existovať biskupi. Tých môže vysvätiť len ďalší biskup, aby sa zachovala apoštolská postupnosť. Vatikán mal na základe skúsenosti z iných totalít pravidlá, podľa ktorých sa v extrémnych a prípadoch mohlo upustiť od zvyčajných podmienok pri svätení ďalšieho biskupa. Svätenia prebiehali tajne, len za prítomnosti svätiakeho biskupa a vysviacaneho. Takto bol v roku 1951 Pavlom Hnilicom vysvätený Ján Chryzostom Korec. V roku 1955 Korec tajne vysvätil za biskupa Dominika Kaľatu, a ten v roku 1961 Petra Dubovského. Dubovský v roku 1967 vysvätil Jana Blahu a ten vzápätí Felixa Davídka. Mohol tak budovať paralelnú cirkevnú štruktúru.

Katolícka kňazka

Davídek, poznačený pobytom vo väzení, sa bál, že cirkvi v socializme hrozí likvidácia. Po okupácii v auguste 1968 čakal návrat prenasledovania, aké zažil predtým. Snažil sa preto vysvätiť kňazov pre pokračovanie života cirkvi. Na základe štúdia dokumentov nedávno skončeného Druhého vatikánskeho koncilu sa domnieval, že je len otázkou času, keď cirkev pristúpi k sväteniu aj ženatých kňazov a sväteniu žien. Sám preto vysvätil niekoľko ženatých mužov a v roku 1970 aj prvú ženu spolupracovníčku a neskôr generálnu vikárku Ludmilu Javorovú. Stalo sa tak na Vianoce v roku 1970, keď Davídek zorganizoval takzvanú synodu. Vysvätenie ženy obhajoval teologicky aj prakticky. Kým v mužských väzniciach v 50. rokoch mali veriaci útechu v účasti na tajných omšiach zavretých kňazov, ženy takú možnosť nemali. Javorová v rozhovore pre Český rozhlas prezradila, že s Davídkom zažili starú rehoľníčku, ktorá spomínala, aké ťažké boli roky vo väzení bez sviatostí. „Urobte s tým niečo!“ prosila vraj Davídka. Ten sa rozhodol, že vysväti ženu. Davídka potom opustili viacerí ním vysvätení kňazi a biskupi, medzi nimi Fridolín Záhradník, ktorý neskôr sám tajne svätí kňazov a biskupov - aj ženatých. Davídek potom v 70. rokoch vysvätil ďalších kňazov, aj niekoľkých ženatých, v roku 1979 tajne vysvätil za biskupa slovenského

kňaza bez štátneho súhlasu Dušana Špinaera. O činnosti Davídka vypukol spor medzi predstaviteľmi podzemnej cirkvi. Na Slovensku bol vedúcou postavou podzemných aktivít Ján Chryzostom Korec. Ten odmietal platnosť svätení udeľovaných Davídkom a veriacich varoval pred spoluprácou s tajnými kňazmi z jeho okruhu.

Nová totalita?

Po revolúcii v roku 1989 mohli vyjsť tajní kňazi a biskupi na verejnosť. Davídek zomrel rok predtým. Korec sa stal nitrianskym biskupom, neskôr kardinálom. Vatikán nariadil, že tajní biskupi a kňazi vysvätení Davídkom, Záhradníkom a nimi svätenými biskupmi musia súhlasiť s takzvaným podmieneným presvätením. Pre mnohých to bol šok. Desaťročia vzdorovali štátnej moci pre presvedčenie, teraz ich spochybnili vlastní. Tí, čo znášali perzekúciu a výsluchy ŠtB, sa zrazu mali podriaďovať autorite oficiálnych biskupov. Aj takých, čo boli vysvätení so súhlasom režimu. „Ukázalo sa, že tieto skupiny majú odlišnú predstavu o spôsobe svojho zapojenia do verejnej pastorácie, aká im bola ponúkaná. Vo svojej práci mimo verejných štruktúr (ale tým predsa nie mimo cirkvi) videli zmysel aj v zmenených spoločenských podmienkach,“ uvádza Peter Križan v pripravovanej práci o skrytej cirkvi. Viacerí tajní kňazi s presvätením súhlasili, nežení sa zapojili do pastorácie, niektorí ženatí do pôsobnosti gréckokatolíckej cirkvi. Ostala však skupina duchovných a im blízkych laikov, ktorí hovorili o nástupe „totality Ríma“. Nadalej sa stretávajú v malých spoločenstvách. O probléme „príliš moderných katolíkov“ v bývalom Československu je informovaný aj pápež Benedikt XVI. Problém riešil ako prefekt Kongregácie pre náuku viery v roku 2000.0 slávení omší v malých spoločenstvách kňazmi, ktorí nemajú povolenie oficiálneho biskupa, hovorí, že „takéto slávenie svätých omší, takéto vysluhovanie sviatostí a iných liturgických úkonov je zakázané. Kto sa nepodriadi autorite pápeža a biskupov, vysluhuje ich nezákonne.“ Tento postoj potvrdil aj hovorca KBS Jozef Kováčik.

Jednota verus sloboda

Oficiálna katolícka cirkev vo svojom odmietavom postoji zdôrazňuje

pokračovanie na str. 4

Zničený Kristus

PARÍŽ. Skupina kresťanských fundamentalistov ozbrojená kladivami a skrútkovačmi zničila cez víkend dve umelecké diela na výstave v Avignone. Útok na fotografie amerického umelca Andresa Serrana, ktoré patria k výstave Verím v zázraky, nasledoval po výzvach miestneho katolíckeho biskupa, aby bola fotografia s názvom *Piss Christ* (na snímke) odstránená. Fotografia, ktorú urobil Serrano v roku 1987, znázorňuje plastový kríž ponorený v pohári s umelcovým močom. Postava Krista na snímke žiari. Predstavitel' zodpovedný za zbierku, kam fotografia patrí, vyhlásil, že zničené diela nechá v Avignone visieť, aby si verejnosť „uvedomila barbarstvo spáchané extrémistami“. (tasr), SME 19.4.2011

Marx a vôňa kadidla

Keď tak občas s úžasom sledujem v televízii, kto všetko sa pri slávnostných omšiach s rozmachom prežehnáva a bije do prs, vždy ma prekvapí, ako hladko sa títo svetónázoroví obojživelníci (pozor, neplietť si s obyčajným chameleónom!) aklimatizovali v nových podmienkach. Prvý výstavný exemplár, medzi jeleňou zverou by to bol prinajmenšom kapitálny dvánástorák, som zaznamenal už tesne po „víťaznom februári“ 1948. Cez nezasťatenú okná funkcionára KSS, ak sa nemýlim okresného formátu, som na čelnej stene zarezal veľký krucifix medzi obrazmi Panny Márie a Ježiša v Getsemanskej záhrade. Portrét milovaného vodcu svetového proletariátu súdruha Stalina i s bustou Lenina „večne živého“ očividne nechal v kancelárii, odkiaľ riadil ofenzívu proti „ópiu ľudstva“, náboženskému „tmárstvu“. Možno to bol práve on, kto organizoval deportáciu mojich profesorov z piaristického gymnázia do pracovných táborov. O nejaký ten rok, keď sa triedny boj rozhodrel naplno a veriaci sa stali rovnakou lovnou zverou ako „kulaci a kapitalisti“, vrchnosť milostivo povolila v mojom rodnom meste birmovku. Okamžite sa rozchýrilo, že poslednú. A tak sa v onen slávnostný deň okolo farského kostola zhromaždili davy zo širokého okolia. Medzi nimi, priznávam, že nie

celkom dobrovoľne, i ja. Chlapča z rodiny totiž zatúžilo, aby som bol jeho birmovným otcom. A tak som tu stál v ľudskej riave, ktorá sa rozliala po farských schodoch i priľahlých uličkách, a dúfal, že sa v nej stratím ako kvapka v mori. Z fakulty sa totiž vyhadzovalo už za oveľa menej. Odrazu som v anonymnej mase zbadal tvár, ktorá tam rozhodne nepatriła. Zmeravel som, ako žaba pod pohľadom hadích očí. Kolega z vyššieho ročníka, funkcionár fakultného výboru Zväzu mládeže a kandidát strany. Iste ho vyslali, aby ma prichytil rovno pri čine. V duchu som sa lúčil so štúdiom, s knihami, ktoré si už neprečítam. Našťastie sa dav zavlnil a odtisol ma za najbližší roh. Opatrne som vykukol. Stále tam bol. Stál v nekonečnom rade - a pred ním chalan, ktorý ako by z oka vypadol tomu predomnou. Pokorne čakali na príchod biskupa. Keď mi trochu otmulo, na chvíľu sa ma zmocnilo pokušenie zistiť, ako by sa asi zatváril, keby ma znenazdajky zbadal. Našťastie som odolal a súdiac podľa jeho jednoznačnej kariéry v budúcich rokoch, asi som dobre urobil. Na sviečkovej manifestácii sa celkom iste nezúčastnil - pokiaľ ho náhodou neprizvali do štábu na jej potlačenie. No ak ešte žije, možno ho niekedy uvidím na obrazovke, ako sa s elánom križuje. Kornel Földvári, SME 20.4.2011

Vykradol Faru – Zlodej pripravil veriach o 6500 eur

O tisícky eur prišli farníci v Telnici pri Piešťanoch. Neznámy zlodej sa počas omše vlámал na faru a z pokladničky ukradol 4500 eur. Ďalších 2000 eur vzal z peňaženky, ktorá bola na nočnom stolíku. Boli to peniaze, ktoré dali veriachim do zvončeka. Ako sa zlodej do domu dostal, nie je jasné, poškodené nie sú ani dvere, ani okná. Polícia po páchatel'ovi pátra.“ TV Markíza, 21.4.2011

dokončenie zo str. 3

jednotu. „Katolícka cirkev je len jedna a v jednote jej členovia majú vydávať svedectvo o jedinom Pánu Bohu,“ uvádza spomínané vyhlásenie Kongregácie pre náuku viery. Druhá strana to vidí inak. „Sloboda je jedna z najväčších hodnôt aj v cirkvi. Od Ježiša Nazaretského sa učíme, ako Boh vládne v dejinách - nie ako cisári, mocnári a preláti, ale s veľkou úctou k ľudskej slobode,“ hovorí Dušan špiner. Rozkol medzi oficiálnou a „skrytou“ cirkvou bolo cítiť aj vo Viedni. Pražský svätiači biskup Václav Malý, chartista a známy bojovník za práva cirkvi za totality, ktorý bol tiež medzi ocenenými, neprišiel pre účasť Javorovej. „V kontexte celého aktu jej vyznamenanie vyznieva ako hotová záležitosť v otázke svätenia žien. Neuzatváram sa pred týmto problémom a som za to, aby aj na tomto poli došlo k slobodnej a dôkladnej diskusii. Za týchto okolností však pokladám svoju účasť za nežiaducu,“ uviedol vo vyhlásení, ktoré zverejnilo pražské arcibiskupstvo. Akcia bola podľa neho aktom „proti Rímu“. O ocenení informovali ORF, rakúska agentúra Kathpress, ale aj britský katolícky týždenník Tablet. Model československých katolíkov za totality vyzdvihli ako „prorockú víziu“ prežitia cirkvi v sekularizovanom svete.

Barbora Tancerová
SME 16.4.2011

Protesty v Maďarsku

Maďarskom otriasajú sociálne a politické nepokoje. Najnovšia vlna odporu sa zdvihla potom čo tamjší premiér Viktor Orbán prišiel s novým návrhom ústavy. Tá má nacionalistický akcent. Odvoláva sa napríklad na svätoštefanskú korunu, národnú hrdosť ale aj na Boha.

Ľavicová opozícia zvolala do Budapešti tisíce demonštrantov, ktorí žiadali úpravu sporných formulácií v ústave. Ďalšiu protivládnu akciu zorganizovali odborári. Približne 10 000 štátnych zamestnancov, vrátane policajtov, hasičov či colníkov rozžúrnil úsporný program, ktorým vláda siahla na podporu v nezamestnanosti a predčasné invalidné dôchodky.

TV JOJ, 17.4.2011

Výstava Biblií

Biblia je najčítanejšia kniha na svete. Ľudia v okolí Ružomberka môžu v týchto dňoch obdivovať jej rôzne podoby. Výstava je určená knihe knih, fascinuje každého návštevníka.

Toto je bežná podoba biblie, ktorá sa nachádza vo väčšine domácností. Na výstave určenej knihe knih však čaká na návštevníka oveľa viac. Prvá ukážka svojho druhu na Slovensku ponúka jedinečnú prehliadku.

Peter Hamrozi, spoluorganizátor výstavy: „Unikátna výstava o biblii obsahuje 150 exponátov od polovice 16. storočia do súčasnosti.“

Redaktor: „Unikátov je na výstave viac, túto bibliu môžete prehliadať iba v rukavičkách. Napísaná je v 66 rôznych jazykoch.“

Peter Hamrozi, spoluorganizátor výstavy: „Ďalej tu máme napríklad bibliu do nepohody, je to špeciálne prevedenie nového zákona, ktoré je vode odolné. Môžeme sa tiež pozrieť na ručný prepis jedného evanjelia prepisované na cigaretový papierik jedným politickým väzňom.“

Redaktor: „Každý návštevník sa môže zapojiť do ručného prepisu biblie. Jeho cieľom je ukázať, že táto kniha je pre všetkých.“

návštevníci výstavy: „Je to silná vec, dokáže na nás zapôsobiť a môže nás povzbudiť v tomto našom živote.“

návštevníci výstavy: „Bola som na to zvedavá, tak som jednoducho prišla, no a je to úžasné.“

návštevníci výstavy: „Veľmi pekné dojmy mám z tejto výstavy, napriek tomu len, že veľmi málo času som sa mohol tomu venovať.“

Redaktor: „Sila biblie je v tom, že z tejto knihy si môže zobrať ponaučenie nielen veriaci, ale aj ateista.“

Peter Hamrozi, spoluorganizátor výstavy: „Je to kniha vďaka ktorej môžu ľudia žiť plnohodnotnejší a zmysluplnejší život.“

Redaktor: „Výstava biblií potrvá v Ružomberku do budúceho týždňa, potom sa premiestni do Bardejova.“

Eubo Fronko
TV Markíza, 17.4.2011

Blahorečenie Jána Pavla II. nemá len stúpcov

Málokto by popieral tvrdenie, že pápež Ján Pavol II. bol veľmi významnou postavou 20. storočia a že to bol veľký pápež, po ktorom zostane veľká stopa. Jeho rekordne rýchle blahorečenie však vyvolalo otázky dokonca aj medzi jeho stúpcami. Tí hovoria, že Vatikán by mal najskôr reagovať na pretrvávajúce znepokojenie nad niektorými problémami jeho pontifikátu. Poľský pápež, ktorý zomrel v roku 2005, bude blahorečený 1. mája. Rekordne krátky proces jeho beatifikácie vyvolal zákonite otázky, či Vatikán nepodľahol volaniu „Santo subito!“ (Kanonizácia hneď!), ktoré sa ozvalo už počas jeho pohrebu. Niektorí poukazujú na škandál okolo sexuálnych trestných činov kňazov a na ich zakrývanie počas trvania jeho 27-ročného pontifikátu, škandál, ktorý otriasol cirkvou a spôsobil nenapraviteľné škody, najmä v Írsku. Niektorí konzervatívci a tradicionalisti obviňujú Jána Pavla II., že nezabránil úpadku katolicizmu na Západe, že povolil a v niektorých prípadoch podporoval niektoré liturgické prešľapy, ktoré podľa nich prispeli k tomu, že sa viera na Západe oslabila. Poukazujú na tance počas pápežských omší, na modlitby zástupcov rôznych cirkví v Assisi, ktoré pápež organizoval a iné liturgické trendy inšpirované 2. vatikánskym snemom. Za možno jeho najväčšie zlyhanie pozorovatelia diania vo Vatikáne - kňazi aj laici - pokladajú škandál okolo Legionárov Kristových. Pápež tento konzervatívny náboženský rád podporoval ako model ortodoxie. On a jeho poradcovia roky aktívne alebo pasívne ignorovali poukazovanie na to, že jeho zakladateľ je pedofil, ktorý vytvoril pokrútené, kultu blízke hnutie, ktoré bolo také tajnostkárské a utlačovateľské, že celé desaťročia jeho zločiny zostali neodhalené. Benedikt XVI. strávil väčšinu z prvých šiestich rokov svojho pontifikátu pokusmi napraviť škody, ktoré tieto zlyhanie spôsobili. Niektorí preto naznačovali, že by bolo možno bývalo múdrejšie ešte počkať s vyhlásením, že Ján Pavol II. prežil život „hrdinskej“ kresťanskej cnosti, čo je hlavným predpokladom blahorečenia. Cir-

kevný historik Michael Walsh nedávno poznamenal, že väčšina ľudí, ktorí sa angažovali v procese blahorečenia, vrátane Benedikta XVI., vďačí nejakým spôsobom za svoje postavenie zosnulému pápežovi. Preto sa nedá očakávať, že budú nestranní. Bol to pápež Benedikt, ktorý obišiel päťročnú čakáciu lehotu a povolil začatie beatifikačného procesu už niekoľko týždňov po smrti svojho predchodcu. A bol to on, ktorý podpísal dekrét osvedčujúci hrdinské cnosti Jána Pavla II., a tým potvrdil, že jeho zásahom sa stal zázrak. Kardinál Angelo Amato z vatikánskej kongregácie pre otázky svätorečenia nedávno povedal, že proces beatifikácie Jána Pavla II. bol rovnako dôkladný ako ktorýkoľvek iný. Na otázku, či škandál okolo sexuálneho zneužívania kňazmi poznamenal pápežov odkaz a beatifikačný proces, odpovedal: „Hriech existuje. Naše hriechy existujú. Ale to nebráni svätosti iných.“ Dlhoročný hovorca Jána Pavla II. Joaquín Navarro Valls povedal, že blahorečenie nie je ani tak vynesenie historického súdu nad tým, ako tento pápež spravoval cirkev, ale ohodnotenie, či žil svätý život v kresťanskej cnosti. A v tomto ohľade o tom niet pochýb. Iní hovoria, že človeka nemožno oddeliť od mandátu. Skúmanie osobných cností Jána Pavla II. musí zahŕňať tiež úprimné zhodnotenie jeho pontifikátu. Jeho životopisec George Weigel povedal, že Vatikán by dobre urobil, keby uverejnil, ako pri skúmaní pre blahorečenie vyriešil otázky okolo Legionárov Kristových. Ich zakladateľ Marciala Maciela Vatikán potrestal až rok po nástupe Benedikta XVI. Bolo to desať rokov po tom, čo sa objavili prvé obvinenia, že zneužíval seminaristov. Beatifikačná zložka je tajná a nie sú žiadne náznaky, že Vatikán ju sprístupní na verejné preskúmanie.

Väčšina ľudí, ktorí sa angažovali v procese blahorečenia, vrátane Benedikta XVI., vďačí nejakým spôsobom za svoje postavenie zosnulému pápežovi. Preto sa nedá očakávať, že budú nestranní.

Michael Walsh cirkevný historik
čtk/ap Vatikán, Pravda 18.4.2011

Kniha roka 2010

Dóm, Katedrála svätého Martina. To je názov knihy roka 2010. Získala najviac vašich sympatií v najstaršej čitateľskej ankete, ktorú vyhlasuje 2-týždenník Knižná revue. Na 20. ročníku sme spoznali aj víťazov kategórií Debut a Vydavateľstvo roka.“

600-stranová publikácia o významnej slovenskej pamiatke sa pýši víťazstvom Kniha roka 2010. Cena patrí celému tímu autorov. Cirkevnému historikovi Jozefovi Hal'kovi, fotografovi Štefanovi Komornému, vydavateľstvu Lúč i ďalším tvorcom.

Jozef Hal'ko, autor textu Knihy roka 2010: „Pri komponovaní textov a obrazu sme sami boli nadšení tým, čo z toho postupne vznikalo a mnohí nám povedali, že mnohé z tých vecí, ktoré sa tam dozvedeli, doteraz nepoznali a to nás teší.“

Štefan Komorný, autor fotografií Knihy roka 2010: „To, čo som hľadal, bola vlastne taká krása, ktorá je ukrytá v tom priestore, v práci majstrov, či už sa to týka exteriéru tej architektúry alebo interiéru, detailov alebo celkov.“

Jozef Hal'ko, autor textu Knihy roka 2010: „Zaujímavosťou je určite osud vojnového oltára, potom ikonografická analýza prác Donnerových, ktoré sú na oltári v kaplnke sv. Jána Almužníka.“

Redaktorka: „Debut roka 2010 za knihu Palica brata a palica slnka z vydavateľstva Spolku slovenských spisovateľov získala mladá 23-ročná Katarína Džunková. Podľa slov autorky dielo odkazuje aj na motív františkánskej poézie.“

Katarína Džunková, Debut roka 2010: „Palica brata a palica slnka, to je ako keby príroda, lebo slnko vlastne ako metafora Pána Boha, teda ako niečo, o čo sa človek opiera a tá druhá je palica brata, teda to sú naši blížni a náš okolitý svet.“

Redaktorka: „Vydavateľstvom roka sa stal Ikar.

Natália Lenárdová, STV 1, 20.4.2011

Prezident pôjde do Vatikánu

Prezident pôjde do Vatikánu. Hlava štátu bude na blahorečení pápeža Jána Pavla II., ktoré má byť na budúcu nedeľu 1. mája. Gašparovič by sa mal stretnúť aj so súčasťou hlavou cirkvi, pápežom Benediktom XVI.

Rádio Expres, 22.4.2011

Mikloško sa má kajat'

Bývalý poslanec sa odmietol ospravedlniť arcibiskupovi Sokolovi

František Mikloško súdu potvrdil, že podľa jeho informácií Sokolova arcidieceza posielala peniaze agentovi ŠtB.

Spor medzi časopisom .týždeň a bývalým bratislavsko-trnavským arcibiskupom Jánom Sokolom sa včera na chvíľu zosobnil na spor ex-poslanca KDĽ Františka Mikloška a advokáta a syna niekdajšieho predsedu KDĽ Jána Čarnogurského. Mikloško vypovedal na trnavskom súde ako kľúčový zdroj .týždňa, Ján Čarnogurský mladší zastupoval Sokola. Sokol časopis zažaloval za články z roku 2009, podľa ktorých ako arcibiskup previedol na účet bývalého agenta ŠtB Štefana Náhlíka až pol miliardy korún. Peniaze podľa časopisu pochádzali z predaja cirkevných pozemkov.

Poslanec svedčiť nemusí

„Podľa mojich informácií pred šiestimi, siedmimi rokmi v Ľudovej banke v Bratislave bola z arcibiskupského účtu trnavskej arcidiecezy presunutá suma dvakrát jeden milión korún do Ľudovej banky v Galante,“ vypovedal Mikloško. „Túto transakciu mal podľa mojich informácií previesť pán Štefan Náhlík, peniaze mali ísť na súkromný účet. Konečná suma takýchto výberov mala byť 500 miliónov korún.“ Priznal, že informácie o údajných prevodoch novinárom poskytol len ústne, nemal žiadne doklady, a ďalej si ich neoveroval. Odkiaľ sa ich dopočul, odmietol povedať. „V tom čase som bol poslancom a podľa

článku 79 ústavy poslanec môže odoprieť svedectvo o veciach, o ktorých sa dozvedel počas svojej funkcie a to aj v čase, keď už nie je poslancom,“ vyhlásil Mikloško. „Informácie, ktoré ste označili ako hypotetické, novinári prezentovali ako pravdivú skutočnosť?“ spýtal sa ho Sokolov advokát. „To je veľmi zlá otázka pán doktor Čarnogurský, takéto otázky mi dávali za iných čias,“ odvetil Mikloško, ktorý musel za bývalého režimu znášať výsluchy ŠtB. Na ďalšie otázky už odpovedal iba klepaním prstom na článok ústavy, ktorý mal napísaný na papieri pred sebou.

Prípado pre Vatikán?

„Pán Mikloško je dnes alibista, bojí si priznať chybu a skrýva sa za ústavu, čo je dosť zbabelé,“ reagoval po pojednávaní Čarnogurský. Bývalého poslanca vyzval, aby sa Sokolovi ospravedlnil. Mikloško tvrdí, že podozrenia sú natoľko vážne, že by ich mal prešetriť Vatikán a až potom sa ukáže, kto sa má komu ospravedlniť. „Ak by aj niektoré informácie neboli presné, to neznamená, že základný problém tohto prípadu, teda ako sa nakladalo s veľkými peniazmi cirkvi a kde skončili, prestáva existovať,“ povedal. Súd bude pokračovať v júni, opäť sa pokúsi predvolať Náhlík, ktorého sa doteraz nepodarilo vypátrať. Advokát a spolujateľ .týždňa Roman Kvasnica žiada predvolať aj Jaroslava Plunára, ktorý sa vraj ako člen finančnej polície prevodmi zaoberal.

Michal Piško

SME 20.4.2011

Zelený štvrtok, začiatok Veľkej noci

Pre kresťanov sa začínajú najväčšie sviatky v cirkevnom roku umučenia a vzkriesenia Ježiša Krista. Na Zelený štvrtok predpoludním biskupi žehnali oleje katechumenom, chorých a krizmu.

Večer si pripomíname poslednú Ježišovu večeru a ustanovenie eucharistie. V Katedrále svätého Jána Krstiteľa sa dnes pri liturgii stretli prešovský biskup a metropolita grécko-katolíckej cirkvi so svojimi kňazmi.“

Redaktor STV: „Arcibiskup počas svätej liturgie posvätil antimension, štvorcové plátno, na ktorom je znázornený Kristus.“

Ján Babjak, prešovský arcibiskup, metropolita: „Sláviť veľké tajomstvá, ktoré vlastne Boh ponúkol tomuto svetu, ponúkol tomuto ľudstvu. Vlastne je to vykupiteľské dielo.“

Redaktor STV: „Celá liturgia je vlastne príbehom Ježiša Krista, pokračovanie na str. 7

dokončenie zo str. 6

ktorý pri poslednej večeri svojim mučeníkom odkazuje.“

Ján Babjak, prešovský arcibiskup, metropolita: „Odchádzam, zomriem, odídem od vás, ale ja medzi vami stále zostávam a ustanovujem najsvätejšiu eucharistiu, Ježiš je stále s nami. Stále uprostred nás.“

Redaktor STV: „Biskup si pred kňazmi zobliekol liturgické rúcho. Opásal sa zásterou, podobne ako Ježiš Kristus pri poslednej večeri, keď umýval nohy svojim mučení-

kom ako dôkaz, že všetci ľudia sú si rovní.“

Ján Babjak, prešovský arcibiskup, metropolita: „Z týchto veľkých sviatkov, veľkého trojdňa a Veľkej noci si načerpali to podstatné, aby sa obnovili v láske ku Kristovi, aby sa zriekli svojich slabostí, hriechov.“

Redaktor STV: „Na všetkých veriaciach čakajú ďalšie 3 dni plné duchovnej lásky. Veľký piatok, Biela sobota a Veľkonočná nedeľa.“

Zdeno Zubák, STV 1, 21.4.2011

Križ Veľkého piatka

Veľký piatok je ale zároveň aj deň pokánia a prísneho pôstu. V katolíckej tradícii je to navyše jediný deň v roku, ako som spomínal, kedy sa neslúžia omše.“

Reportér TA3: „V kresťanských chrámoch dnes znejú pašie.“

Evanjelisti veľmi podrobne zachytili posledné hodiny života Ježiša Krista. Zradu, proces a umučenie.“

Natočené:

Jozef Jančovič, biblista: „Začína sa ranným procesom u Piláta a pokračuje, teda ten proces, voči Ježišovi, kde židovskí predstavitelia predložia politické argumenty proti Ježišovi, Ježiš je okolo poludnia odsúdený, ukrižovaný a popoludní zomiera na kríži.“

Reportér TA3: „Veľký piatok má mimoriadne miesto v evanjelickej tradícii. V katolíckej sa zas ako jediný deň v roku neslúži žiadna omša. Obrady dávajú do centra pozornosti kríž.“

Natočené: Vladimír Thurzo, katolícky kňaz: „Križ je popravčí nástroj, to znamená znamením potupy Ježiša, ale z hľadiska Božieho je to povýšenie Krista, pretože na kríži Kristus dokazuje vrcholnú lásku Boha k človeku.“

Reportér TA3: „V tejto perspektíve ponúka kresťanstvo kríž ako symbol nádeje.“

Natočené: Ján Čapla, katolícky kňaz – Salezián: „Križ je pre nás aj takou útechou v tom, že všetky utrpenia ktoré prežívame sú posvätené a že ich môžeme spájať s utrpením Kristovým, a zároveň je to pre nás aj taká nádej, že keď my trpíme s Kristom, spolu s ním môžeme byť vzkriesení.“

Reportér TA3: „Veľký piatok strieda zajtrajšia Biela alebo Veľká sobota. V jej centre je Kristov hrob. Večer, už ale patrí oslave Ježišovho zmŕtvychvstania.“

Martin Linhart, TA3, 22.4.2011

Bdenie pri Božom hrobe

Kresťania počas dnešnej Bielej soboty navštevovali chrámy a modlili sa pri Kristovom hrobe. Už o chvíľu po západe slnka začnú sláviť veľkonočnú vigíliu. Keďže ide o radostné očakávanie zmŕtvychvstania Krista, opäť sa rozozvučia zvony, ktoré sa od Zeleného štvrtku odmlčali. Súčasťou veľkonočnej vigílie je najdlhšia bohoslužba slova v roku. Veriaci si ňou pripomínajú dejiny vzkriesenia, od stvorenia sveta až

po záver Ježišovej pozemskej púte. Obradmi Bielej soboty sa zároveň končí obdobie 40-dňového pôstu. Kresťanská vigília sa začína v tom istom čase ako najväčší židovský sviatok Pascha. Tou si židia pripomínajú pamiatku poslednej večere v egyptskom zajatí. Anjel smrti prešiel okolo príbytkov izraelitov, no neuškodil im, lebo mali veraje dverí pomazané krvou obetného bāránka.

TA3, 23.4.2011

Obrady vo svete

Veľkonočné sviatky si tisícky pútnikov pripomínajú priamo v Jeruzaleme, ktorý je posvätným mestom pre kresťanov, židov aj moslimov. Centrum zaplnili tisícky ľudí, ktorí sa vydali po krížovej ceste. Rušno je aj v židovskej štvrti, kde v týchto dňoch oslavujú sviatok Pesach.

Do Jeruzalema prišlo tento rok oveľa viac pútnikov ako po iné roky. Sviatky Veľkej noci totiž pripadli pre veriaciach z rímskokatolíckej cirkvi a pravoslávnych na rovnaký termín. Organizácia bohoslužieb a sprievodov bola teda o niečo náročnejšia. Tisícky ľudí v starom meste každoročne absolvujú krížovú cestu, ktorá má 14 zastavení a končí sa pri Bazilike Božieho hrobu. Pútnici s krížmi si tak pripomínajú Kristovo utrpenie počas cesty na Gougotu, kde ho Rimania ukrižovali.

Pútnici: „Veľmi dlho som na toto čakal. Veľmi dlho som túžil po tom, aby som mohol prísť do Jeruzalema a ísť v Pánových šľapajach.“

Pútnici: „Je pre mňa úžasné byť na mieste, na ktorom bol pred 2000 rokmi Ježiš.“

Kristovo utrpenie si obradmi a sprievodmi pripomínajú kresťania po celom svete. No len na Filipínach sa niekoľkí z nich dávajú dobrovoľne bičovať a ukrižovať.

Austrálsky turista: „Som katolík a obdivujem týchto ľudí za to, že prechádzajú tým, čím prešiel Ježiš Kristus.“

Martin Navrátil, cestovateľ, Filipíny: „Domáci niektorí začali plakať, niektorí začali spievať náboženské piesne. A samotná hlavná postava Ježiša Krista tak bolo na ňom vidieť, že veľmi trpí, lebo mu dávali klince nien len do rúk, ale takisto aj do nôh.“

Ukrižovanie má ľudom priniesť odpustenie za hriechy, či uzdravenie, alebo ním za niečo vzdávajú vďaku. Rituál sa v posledných rokoch stal doslova atrakciou, ktorá do krajiny láka množstvo turistov.

Medzi veriaciimi sa vraj nájdu aj takí, ktorí sa nedajú ukrižovať pre vieru, ale pre peniaze. Neobvyklý obraz zažili aj v Ríme. Pred Koloseom sa na piatkových modlitbách zišli stovky moslimov.

Indický kňaz: „Som Ind a v mojej krajine sú kresťania menšinou. Každá krajina by mala byť tolerantná voči všetkým náboženstvám.“ **TA3, 22.4.2011**

Ježiša najlepšie zobrazili bez Ježiša

Život kresťanského Mesiáša sa dá nakrútiť rôzne - ako fikcia, vtipná paródia či muzikál. Už ho skúšali vyrozprávať s realizmom, iróniou, odstupom aj provokáciou, a ešte stále s ním nedajú pokoj. Život Ježiša Krista je pre filmárov ťažká, ale vzrušujúca úloha.

FENOMÉN

FILMY O JEŽIŠOVI

1. Umučenie Krista. Réžia: Mel Gibson, 2005

Na doteraz posledný veľkofilm o Ježišovi minul Mel Gibson dvadsaťpäť miliónov dolárov z osobného účtu. Zo života Krista si vybral posledné dni, súd a ukrižovanie. Hoci sa nedá odškriepiť, že aj pohľad na explicitné násilie môže mať pri prežívaní biblického príbehu zmysel, Gibsonov film je skôr príkladom toho, akú ťažkú úlohu filmári majú, keď chcú o Kristovi rozprávať. Môžu pracovať s množstvom emócií, aj tak im často zobrazenie Božieho elementu uniká.

2. Ben-Hur. William Wyler, 1959

Toto je prípad, keď v rozprávaní o Kristovi Kristus chýba. Prírodné, Ben-Hur je iný príbeh, hlavným hrdinom je čestný muž z váženej židovskej rodiny, ktorého Rimania pošlú na galeje. V ťažkej chvíli stretne neznámyho muža a ten mu podá vodu. V obraze vidno len tieň, ale je jasné, komu patrí.

Paradoxne je to možno najsilnejšie, najmagickejšie a najvydarenejšie zobrazenie Krista.

3. Evanjelium podľa sv. Matúša. Pier Paolo Pasolini, 1963

Bolo to možno nečakané, že biblickému príbehu venoval svoj čas Pasolini, ateista a marxista. V 40. rokoch bol členom komunistickej strany a možno by v nej zotrval, keby ho nevytlúčili za jeho homosexualitu. Tento film nakrútil neuveriteľne priamočiari, aj tak je v ňom priestor na neohraničenú fantáziu a meditáciu. Pasolini túžil po realite, do úlohy Ježiša obsadil študenta ekonómie a Máriu zahrala jemnučko, ale zároveň strhujúco jeho mama.

4. Jesus Christ Superstar. Norman Jewison, 1973

Možno by sa muzikál o divadelnom súbore hipisákov, ktorí si

do izraelskej púšte prišli zahrať pašie, mal volať inak. Zaujímavejší ako Ježiš je

Judáš. Herec Carl Anderson dostal vo svojej role nezvyčajne komplexnú verziu rozorvaného apoštola a že je černoš, bol už len detail.

5. Život Briana. Terry Jones, 1979

Nijaký pátos, vraveli si asi členovia zoskupenia Monty Python, keď nakrúcali absurdnú a pritom veľmi inteligentnú komédiu o úskaliach náboženstva. Ich hrdinom je Brian, ktorého si traja mudrci pomyslili s Ježišom, lebo sa narodil hneď vo vedľajšom dome. „Vždy sa pozeraj na tú lepšiu stránku života,“ spieva si na záver, pripútaný ku krížu. Jeho odkaz zostal sčasti nepochopený, cirkev pred filmom vystríhala mladé publikum. Vo Švédsku ho promoval slogan: „Je taký vtipný, až ho museli v Nórsku zakázať.“

6. Posledné pokušenie Krista. Martin Scorsese, 1988

Dost' ďaleko zašiel so svojou úvahou Martin Scorsese, inšpirovaný románom Nika Kazantzakisa. V jeho dráme Ježiš nezomrie ukrižovaný, uverí, že jeho smrť nie je nevyhnutná, zide z kríža, ožení sa a žije otcovským životom.

Napríklad predstavitelia francúzskej cirkvi namietali, že film je zradou a nepodáva pravdivý obraz o Kristovi. Pritom o to šlo, o jeho fiktívny, ale možný vnútorný konflikt. „Ty nie si môj Ježiš,“ vraví vo filme sklamaný apoštol Pavol, keď stretne zostarnutého muža, ktorý sa zľakol svojho osudu.

7. Ježiš z Montrealu. Denys Arcand, 1989

Veľká téma Ježiša Krista môže presiahnuť do života umelcov, ktorí o nej rozprávajú. Režisér z tohto filmu najmä skrachovaných hercov (niektorí dabujú v pornofilmoch), pripraví s nimi provokujúce divadelné predstavenie a sám hrá Ježiša. Diváci sú nadšení, cirkev pobúrená, policajti musia zasahovať a režisér sa v chaose smrteľne zraní. V agónii chodí po meste a káže ako jeho divadelná postava. Žiaľ, takého blázna nikto nepočúva.

Kristína Kúdelová
SME, 21.4.2011

Vatikán/Urbi et Orbi

Pre kresťanov dnes vrcholia veľkonočné sviatky. Oslavujú, že sa naplnilo proroctvo a po smrti ukrižovaním Ježiš Kristus vstal z mŕtvych. Vo Vatikáne pápež Benedikt XVI. požeňnal Mestu a svetu.

V tradičnom veľkonočnom posolstve vyzdvihol dôležitosť Ježišovej obety. Vyjadril solidaritu krajinám, ktoré sužuje bieda, hlad a vojnové konflikty. Vyzval tiež na ukončenie krviprelievania v Líbyi a ďalších severoafrických štátoch a prosil Európu, aby sa ujala utečencov.“

Redaktor: „Tradičné posolstvo Urbi et Orbi si prišli vypočuť na Svätopeterské námestie vo Vatikáne tisícky veriacich zo všetkých kútov sveta.“

Pápež Benedikt XVI: „Z tvojho vzkriesenia Pane sa raduje nebo i Zem. Aj v čase najnovších komunikačných technológií sa naša viera zakladá na tejto radostnej zvesti.“

Redaktor: „Na sviatok zmŕtvychvstania Krista pápež vyzval na ukončenie konfliktu v Líbyi a prehovril k ľuďom, ktorých sužuje násilie.“

Pápež Benedikt XVI: „Moje posolstvo chce zasiahnuť najmä tie národy a spoločenstvá, ktoré prežívajú časy biedy a utrpenia, aby im vzkriesený Kristus otvoril cestu slobody, spravodlivosti a pokoja.“

Redaktor: „Kresťanov žijúcich v južnej Európe vyzval, aby mali otvorené srdcia k imigrantom, ktorí utekajú zo severoafrických krajín pred utrpením.“

Pápež Benedikt XVI: „Nech svetlo mieru a ľudskej dôstojnosti prekoná temnotu rozdelenia, nenávisť a násilie.“

Redaktor: „Pontifik prehovoril aj k Japoncom, ktorých zasialo ničivé zemetrasenie a následná vlna tsunami. Na záver posolstva požeňnal kresťanom v 65 jazykoch. Nechýbal ani pozdrav v slovenčine.“

Pápež Benedikt XVI: „Slovákom radostné veľkonočné sviatky.“

Redaktor: „Pápežské požeňnanie udeľuje hlava katolíckej cirkvi už 77 rokov. Z balkóna Baziliky svätého Petra znie na Veľkú noc a na vianoce. Živé televízne prenosy sú neodmysliteľná súčasť sviatočných popoludní a sledujú ich milióny ľudí po celom svete. Vlado Lichvár, STV1, 24.4.2011

V Turzovke nevedia vyriešiť problém so starým cintorínom

V Turzovke nevedia vyriešiť problém so starým cintorínom. Vôbec nepripomína pietne miesto. Turzovčania si z neho urobili doslova pešiu zónu. Pomedzi hroby, z ktorých je väčšina neutržiavaných si skracujú cestu k autobusom a nákupnému centru. Na cintoríne sa už 40 rokov nepochováva.

Redaktor: „Radnica v Turzovke chce zmeniť chátrajúci cintorín na park s obnovenou zeleňou a pamätníkom s menami pochovaných. Pozemok však patrí rímskokatolíckej cirkvi. Tá síce s návrhom mesta súhlasí ale kladie si podmienky.“

Peter Holbička, hovorca Žilinskej diecézy: „Farnosť Turzovka sa chce dohodnúť s mestom, nechce robiť nejaké prekážky ale navrhuje, aby na náklady mesta boli pozostatky zosnulých, ktorí sú na tomto starom cintoríne, boli exhumované a premiestnené na nový cintorín.“

Redaktor: „Farnosť to však podmieňuje aj súhlasom pozostalých. Turzovská radnica tvrdí, že na exhumáciu nemá peniaze a väčšinu pozostalých nepozná.“

Kamil Kobolka, zástupca primátora Turzovky: „Ale z týchto 1070 hrobov je 90 percent neoznačených, čo vidíte sami, že jednoducho ľudia sa prestávajú o tento cintorín zaujímať, prestávajú sem chodiť.“

Redaktor: „Názory obyvateľov Turzovky na osud starého cintorína sa rôznia.“

Anketa

Opýtaný 1: „Podľa mňa ten cintorín by sa mal asi zlikvidovať, lebo už neplní účel, malo by to byť využité na iné účely.“

Opýtaný 2: „Ja by som bol preto, aby sa ten cintorín zachoval v takom stave ako je nie, dajme tomu, že ho upraviť, pomníky a podobne, mesto by malo mať záujem o to, aby sa to skultúrnilo.“

Redaktor: „Spoločný postup mesta a cirkvi je zatiaľ v nedohľadne. Starý cintorín v Turzovke v tejto podobe bude teda aj naďalej nedôstojným miestom pre zosnulých.“

STV2, 26.4.2011

Príbeh umučenia Krista v centre Prešova

Spomienku na udalosť, ktorá položila základy jedného z najväčších náboženstiev, prichystali aj v Prešove. Prostredníctvom divadla sa tam vrátili o 2000 rokov späť, k dňom, ktoré zmenili ľudí.

Redaktor: „Prešovské centrum sa dnes zmenilo na amfiteáter. Ľudia mohli vidieť, ale i prežiť tajomstvo Veľkej noci. Aj tu sa posledná päť Ježiša Krista začala u Pontského Piláta.“

Ukážka: „Vezmite si ho a ukrižujte. Ja nenesiem vinu na krvi tohto človeka.“

Redaktor: „Farníci z Nižnej Šebastovej, ktorí predstavenie zinscenovali, si dali naozaj záležať. Z obrazov umučenia Krista šiel mráz po chrbte. Poniženie, utrpenie a bolesť, no ale aj láska, viera a nádej na večný život. Aj takéto odkazy nesie príbeh Ježiša Krista.“

Peter Gombita, farár v Nižnej Šebastovej: „Človek má možnosť považovať nad svojím životom, nad svojimi chybami a nad tým, čo by mohol ešte v tom živote urobiť a pomôcť druhým.“

Redaktor: „Hraná Krížová cesta prilákala do centra viac ako 2000 ľudí.“

Pavel Hagyar, primátor Prešova: „Okrem toho, že je to cirkevný sviatok, mesto žije a tešíme sa teda, že máme krásne počasie a že sa zastavíme a možno aj považujeme nad zmyslom života.“

Redaktor: „Pre kresťanov znamenala prešovská Krížová cesta pripomenutie veľkonočného tajomstva. Pre náhodných divákov to zasa mohlo byť mimoriadne sugestívne divadelné predstavenie. Matúš Jaco, STV 1, 22.4.2011

Cirkev vykázali z popradského kostola

Kostolík v popradskej Kvetnici daruje neziskovka tomu, čo nezavádza a neklame. Katolíckej cirkvi vypovedala zmluvu.

Nezisková organizácia Seniorpark už nechce v kostole v popradskej mestskej časti Kvetnica rímskokatolícku cirkev. Vypovedala jej nájomnú zmluvu a vyhlásila výberové konanie na darovanie kostola. „Nie všetko, čo je povedané v kostole na omši z úst kňaza, je čistá pravda. Preto som sa rozhodla ako človek, ako občan, ako veriaci darovať kostol nadácii, cirkvi, občianskemu združeniu, neziskovej organizácii, ktorá koná v súlade s mravnými a morálnymi hodnotami, nezavádza, neklame, vedome neublízuje, neintriiguje a nezištné pomáha,“ píše Adela Dovalovská, riaditeľka Seniorparku, na webstránke organizácie. Neziskovka Seniorpark v Kvetnici prevádzkuje domov dôchodcov.

Koniec nájomnej zmluvy

Rímskokatolícka farnosť v Poprade mala so Seniorparkom podpísanú nájomnú zmluvu od augusta minulého roku. Nasledujúcich 15 rokov mala ročne platiť prenájom jedno euro. Seniorpark 6. apríla tohto roku zmluvu vypovedal. Správca popradskej farnosti Anton Oparty hovorí, že bez uvedenia dôvodu. Farnosť sa do výberového konania zapojí. „Hneď, ako sme dosta-

li výpoveď, podali sme žiadosť,“ povedal. Kvetnícky Kostolík sv. Heleny môže podľa zverejnených podmienok výberového konania získať ktokoľvek. Okrem základných identifikačných údajov musí záujemca uviesť tri dôvody, prečo by mali vybrať práve jeho, ako aj to, aké má zámery s kostolíkom. Víťaz nebude môcť najbližších päťdesiat rokov kostolík previesť na inú osobu ani zmeniť účel jej využitia.

Sklad agitačných materiálov

„Pretože kostol nemá byť predmetom nenávisti a plodenia zla, v nijakom prípade nesmie byť zbúraný a musí slúžiť veriacim, ktorí nie sú poznačení závisťou a zlobou,“ píše Dovalovská. Zájemcovia majú žiadosti poslať do piatka 29. apríla. Kostol sv. Heleny stojí na pozemku s celkovou rozlohou 58 štvorcových metrov. Okolité pozemky sú vlastníctvom Slovenského pozemkového fondu. Kostol postavili v roku 1910, keď ho posvätil spišský biskup. Na začiatku päťdesiatych rokov z neho komunisti urobili sklad agitačných materiálov. Bohoslužby sa tam začali opäť konať po roku 1989. Veriaci z Popradu a Kvetnice ho začiatkom 90. rokov zrekonštruovali a zariadili novým vybavením. Vlastníkom kostola bol vtedy ešte fungujúci ústav respiračných chorôb. Neskôr kostolík zmenil viackrát majiteľa.

(sita), SME 27.4.2011

Pápež sľúbil, že dozrie na prevenciu proti násiliu

Rímskokatolícka cirkev a jej líder sa bude viac venovať prevencii v katolíckych výchovných a vzdelávacích zariadeniach, aby zabránili prípadom zneužívania a násilia. V tradičnom pondelkovom veľkonočnom vystúpení to prisľúbil pápež Benedikt XVI. Svätý Otec osobitne pozdravil zástupcov talianskeho združenia, ktoré sa venuje detským obetiam násilia, vykorisťovania a ľahostajnosti.

Rádio VIVA, 26.4.2011

Ján Pavol II. sa dobre predáva

Kalendáre, trička so slávnym výrokom Karola Wojtylu Nemajte strach, dokonca aj sochy v životnej veľkosti. Tvár Jána Pavla II., mladého, modliaceho sa, meditujúceho, pozdravujúceho davy, ale tiež na konci života postihnutého Parkinsonovou chorobou. Tým všetkým sa pár dní pred blahorečením obľúbeného poľského pápeža, ktorý zomrel v roku 2005, hemží Vatikán v obchodíkoch a stánkoch na Via Coziliazione, ktorá vedie od rieky Tiber na Námestie svätého Petra. Očakáva sa, že od 30. apríla do 2. mája príde na jeho blahorečenie minimálne 300-tisíc ľudí. Kníhkupectvá popri novom bestselleri Benedikta XVI. o Ježišovi Nazaretskom vystavujú aj mnohé knihy o Janovi Pavlovi II. Ich obálky sú žiarivo biele ako pápežské rúcho. Vo veľkom obchode so suvenírmi pritáhujú pohľad olejové portréty pochybnej kvality či pápežova socha v životnej veľkosti, pri ktorej pózuju turisti. V pojazdných stánkoch ponúkajú imigranti z Ázie alebo Afriky gýčovitú suveníry a sošky pápeža v štýle neapolských svätých. Biznis pri príležitosti blahorečenia pápeža je zrejme výnosný. Napríklad obyčajný plagát stojí asi 10 eur. Švajčiarska turistka Elis Conrathová v ruke s kalendárom Jána Pavla II. je k takémuto obchodu so suvenírmi rezervovaná. „Kúpila som ho pre rádomú sestru. Je to pre ňu dôležité. Osobne takýto biznis nemám rada.“ „Je to nevyhnutný mechanizmus komercializácie. Je to istý druh fetišizmu, ktorý cirkev akceptuje, pretože usudzuje, že to pri-

spieva k šíreniu jej posolstva,“ hovorí vatikánológ Bruno Bartoloni. Kláštor karmelitánov má však iný názor. „Rozhodli sme nežiadať žiadne príspevky. Toto všetko ponúkame zadarmo, tak ako sme od pápeža zadarmo dostali posolstvo o jeho viere,“ vysvetľuje vikár rádu don Giuseppe Midili. Kláštor ponúka repliky malého škapuliara, ktorý nosil poľský pápež. V roku 1981 si niekoľko dní po atentáte, ktorý ho takmer stál život, dal z tohto kláštora poslať nový škapuliar symbolizujúci Pannu Máriu. Ten jeho bol poškvrený krvou. Margit Müllerová pricestovala z Bavorska, rodiska Benedikta XVI. Cíti sa byť spojená s poľským pápežom pre jeho vieru v posledných okamihoch jeho života v roku 2005. Polícia na návštevníkov apeluje, aby si dali pozor na najrôznejších podvodníkov a nekupovali falošné vstupenky na omšu na Námestí svätého Petra. Vstup na ňu je totiž zadarmo. Upozorňuje aj na premrštené ceny v hoteloch a nocľahárňach. Okrem toho polícia zhabala už aj tisíce falošných hodínok s podobizňou Jána Pavla II. a zatvorila šesť hotelov, najmä pri stanici Termini a Vatikán. Počas troch sviatočných dní spojených so Sviatkom práce 1. mája bude na poriadok dohliadať tritisíc policajtov, 1200 komunálnych zamestnancov a 2 500 dobrovoľníkov. Na dopravu 267-tisíc ľudí je pripravených päťtisíc autokarov, rozdadajú milión fliaš s vodou, pripravené sú veľkoplošné obrazovky. Metro, kostoly a múzeá budú vo Vatikáne otvorené aj v noci.

čtk, Pravda, 28.4.2011

Príprava na blahorečenie

Poľsko prežíva dva dôležité víkendy. Ten prvý je teraz. Veľkonočné sviatky. Druhý príde presne o týždeň. Kresťanský svet bude vo Vatikáne blahorečiť poľského pápeža Jána Pavla II. Poliaci sa na to pripravujú aj doma. my sme sa o tom presvedčili vo Vadoviciach a v Krakove.

Anketa: „Je tu pre vás lacnejšie ako vo Vatikáne. Príďte tu.“

Redaktorka: „Tisíce ľudí si neuctievajú len Veľkú noc, ale aj blízke blahorečenie pápeža. Aj keď Poľsko žije veľkonočnými sviatkami, v každej kázni v kalvárii pri Vadoviciach či v Krakove spomínajú meno pápeža Jána Pavla II.“

Anketa: „Narodil sa tu vo Vadoviciach a my sme radi.“

Anketa: „Bol veľmi veselý, vo všeobecnosti bol veľmi dobrý človek.“

Otec Andrzej: „Bol to človek hlboko veriaci, ale človek radostný s veľkým zmyslom pre humor.“

Redaktorka: „Keď ešte ako kardinál pôsobil v kalvárii pri Vadoviciach, o veselé príhody nebola núdza.“

Otec Andrzej: „Keď bol biskupom, brat mu urobil kávu, a namiesto cukru nechtiac mu dal do nej korenie a kardinál Wojtyla vypil tu kávu a povedal, dobrá bola tá káva.“

Redaktorka: „Možno ste nevedeli, ale obľúbeným koláčom Jána Pavla II. boli krémeše. Prezradila nám to táto dôchodkyňa. Tú ako siedmačku pripravoval na birmovku.“

Anketa: „Počas prípravy spomínal, že keď chodil na gymnázium chodieval tu na krémeše, do tohto domu, tam mali krémeše.“

Redaktorka: „Poliaci pripravujú na 1. Mája veľké oslavy. Už teraz je v okolí kostolov plno stánkov či obchodíkov so suvenírov s pápežovou podobizňou.“

Eliška Prečová
TV JOJ, 24.4.2011

S ružencom v Litmanovej

V nedeľu, v deň blahorečenia Jána Pavla II., sa zhromaždia veriaci v Litmanovej, kde sa budú modliť pri ruženci bývalého pápeža. Ruženec v auguste

2010 pre toto pútnické miesto daroval osobný sekretár pápeža Jána Pavla II. kardinál Stanislaw Dziwis. V novodobej histórii sa Litmanová dostala do povedo-

mia hlavne v súvislosti s údajnými zjaveniami Panny Márie na hore Zvir.

JÁN FELIX
Šport 29.4.2011

Krv Jána Pavla II. sa stane relikviou

Keď v roku 2005 pápež Ján Pavol II. prežíval svoje posledné dni, lekári mu zobrali štyri ampulky krvi pre prípadnú transfúziu. Krv nepoužili. Teraz sa k nej budú modliť katolícki veriaci. Vatikán totiž včera oznámil, že po neďelnom blahorečení pontífika sa ampulka stane oficiálnou relikviou.

Návrat k pohanstvu?

Dve zo štyroch ampuliek dostal osobný tajomník pápeža Stanislaw Dziwisz, ďalšie dve ostali v nemocnici, kde sa o ne starali mnišky. V nedeľu vystavia jednu z „nemocničných“ ampuliek. Nie všetkým sa tento nápad páči. Jezuitský kňaz Krzysztof Madel, ktorý slúži kúsok od pôsobiska Jána Pavla II., hovorí, že je to návrat k pohanským tradíciám a ku katolicizmu založenom na mágii. „Relikvie boli potrebné v časoch, keď ľudia nevedeli čítať ani písať,“ povedal pre denník San Francisco Chronicle. Uctievanie relikvií, teda častí tela svätcov, alebo ich predmetov, totiž pochádza z čias raného kresťanstva. Prenasledovaní veriaci niekedy slúžili tajné omše pri hrobách svätcov. Keď prenasledovanie prestalo a kresťania si mohli postaviť kostoly v mestách, pozostatky svätcov si priniesli so sebou. Kardinál Dziwisz však hovorí, že relikvie majú svoje miesto aj v súčasnosti. „Krv svätého otca je vyjadrením jeho veľkej lásky a spojenia s nami,“ vyhlásil.

Pomohla Kubicovi?

Podobný názor má aj väčšina Poliakov. Relikt po krakovskom rodákovi dostal napríklad poľský jazdec F1 Robert Kubica, keď sa vo februári zotavoval po ťažkej havárii. Stále pri sebe nosí kúsok pápežovej róby a kvapku krvi, ktorú mu daroval Dziwisz. Krv Jána Pavla II. vystavia aj v jeho vlasti. V jednom z krakovských kostolov na túto príležitosť vybudujú nový oltár.

Matúš Krčmárik, SME 27.4.2011

Fakty Ján Pavol II.

- Poľský rodák bol pápežom od roku 1978 do smrti v apríli 2005.

- Ľudia už na jeho pohrebe žiadali, aby bol okamžite vyhlásený za svätého.

- Ján Pavol II. bude najrýchlejšie blahorečeným pápežom histórie.

Cirkvi pri sčítaní pomôže aj Ján Pavol II.

Biskupi vyzvali veriacich, aby sa priznali k svojej cirkvi. Katolíci sa obávajú mediálnych útokov.

Katolícka cirkev začína veľkú marketingovú ofenzívu. Biskupi chcú, aby počas sčítania ľudu (od 21. mája do 6. júna) priznalo vo formulároch čo najviac Slovákov svoju vieru. Naposledy, pred desiatimi rokmi, sa u nás k najväčšej rímskokatolíckej cirkvi prihlásilo vyše 3,7 milióna ľudí.

„Nedajte sa pomýliť“

Už počas Veľkonočnej nedele sa v kostoloch čítali tzv. pastierske listy, v ktorých cirkev vyzvala katolíkov, aby sa pri sčítaní prihlásili k svojmu krstu. Zároveň ich upozornila, aby počítali s možnými útokmi médií proti cirkvi - tie podľa biskupov budú hovoriť o škandáloch a zneužívaní moci v cirkvi a ironizovať tých, ktorí chcú vyznať svoju vieru. „Nemožno znevažovať celé naše dejiny, naše chrámy a obetavú činnosť mnohých veriacich. Nedajte sa pomýliť zavádzajúcimi rečami. Slovensko dnes potrebuje vieru a cirkev viac než kedykoľvek predtým,“ vypočuli si veriaci v nedeľu v pastierskych listoch. Už 1. mája cirkev kampaň zintenzívni. Na Slovensku sa objavujú „mobilizačné“ bilbordy. Pri ich vizuáli biskupi stavili na známu osobnosť - predposledného pápeža. „Na bilbordoch budeme mať najznámejšiu tvár súčasnosti - bude tam Ján Pavol II. Celý bilbord je postavený na jeho citáte: Nikdy sa nehanbi za evanjelium. Je to výrok počas jeho návštevy na Slovensku,“ povedal HN hovorca BS Jozef Kováčik. K bilbordom pribudne aj internetová stránka s informáciami o sčítaní ľudu. Kováčik tvrdí, že cirkev nerobí kampaň preto, že by sa obávala odlevu veriacich oproti poslednému sčítaniu. Aký výsledok očakáva teraz?

„Nadnesené poviem, že každý výsledok je pre nás dobrý.

Budeme vedieť, kde sa cirkev v spoločnosti po desiatich rokoch nachádza. Má to pre nás všeobecný informačný charakter. Budeme vedieť zvoliť správne pastoračné postupy pôsobenia v tejto spoločnosti,“ povedal Kováčik.

Veľkonočnú nedeľu na podobnú výzvu svojim veriacim využila aj druhá najväčšia cirkev u nás Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku. „Žijeme v krajine, kde je sloboda vierovyznania a každý sa môže bez strachu priznať k svojej viere v Trojediného Pána Boha,“ píše sa liste, ktorý čítali vo všetkých evanjelických chrámoch na Slovensku.

Financovanie po novom

Podľa Michaely Moravčíkovej z Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví je sčítanie ľudu pre mnoho cirkví dôležitá udalosť, ktorá im umožní porovnanie s vlastnými údajmi. „Niektoré subjekty nevedú matriky, takže údaje zo sčítania sú pre ne zaujímavé,“ povedala Moravčíková. Vzťahy štátu a cirkví sa nemenia podľa toho, či počet veriacich v cirkvi klesá alebo stúpa, aj keď v minulosti sa o takomto modeli financovania cirkví uvažovalo. Dnes štát dáva peniaze pre cirkev podľa počtu duchovných. Minister kultúry Daniel Krajcer (SaS) nedávno otvoril rokovania s cirkvami o novom modeli ich financovania. Či sa uvažuje o prerozdeľovaní peňazí od štátu podľa počtu veriacich, ostáva otázne. „Bude vytvorená expertná komisia na prípravu podkladov na otvorenie diskusie a platformy pre dialóg o problematike financovania cirkví,“ reagovala ministryňa hovorkyňa Eva Chudinová.

Katarína Šimunová, HN, 26.4.2011

Najväčšie cirkvi na Slovensku

Počet veriacich*	Peniaze od štátu za rok 2010	
Rímskokatolícka cirkev v SR	3 708 120	21 437 529
Evanjelická cirkev a.v.	372 858 3	707 598
Gréckokatolícka cirkev v SR	219 831 3	793 908
Reformovaná kresťanská cirkev	109 735	1 996 353
Pravoslávna cirkev	50 363	1 711 718
Všetky cirkvi spolu	37 191 961	37 480 512

Zdroj: MK SR, * údaje zo sčítania rúd v roku 2001

Sčítanie je povinné

Sčítanie obyvateľov sa začne 21. mája a skončí sa 6. júna. Robí sa raz za desať rokov. Prvýkrát sa uskutoční vo všetkých členských štátoch EÚ naraz. Občan dostane formuláre, v ktorých bude uvádzať údaje o sebe, svojom príbytku a vybavení domácnosti.

Z komára slon

Nie klerikalizácii Slovenska, povedali sme nahlas v kampani, ktorá protestovala proti príchodu predchádzajúceho pápeža na Slovensko za peniaze všetkých daňových poplatníkov, nielen tých katolíckych. Bolo to v roku 2003. Mám iný názor, upálite ma? Ďalšie z hesiel tejto kampane nabera každoročne na sile, a to nielen u nás. Je to ako mor, nedá sa tomu vyhnúť. V modernej spoločnosti, za akú sa Slovensko vydáva, by mal stáť v popredí predovšetkým ľudský a občiansky princíp, pretože inštitucionalizovaná moc katolíckej cirkvi ľudí nespája, ale, naopak, rozdeľuje. Často priamo a zámerne škodí. Tak ako v minulosti, aj dnes existujú konkrétne dôvody, prečo pozorne upierať pohľad na praktiky katolíckej cirkvi. Ohlupovaním nielen svojich, ale aj ľudí „zvonku“, namotáva svoje dogmy na okolitý svetský život ako pavúk pavučinu. Alebo sa inak ako ohlupovaním dá nazvať veľkonočný pápežov odkaz japonskému dievčatku, že nedávne zemetrasenie a utrpenie japonských detí počas neho bolo božím prejavom lásky? Keď neviem odpovedať a nechcem to priznať, aspoň mlčím. A už vôbec si nevyberiem takú otázku, na ktorú nemám rozumne odpoveď. Iba ak by som plánovala zavádzať a manipulovať. Neoveriteľné tvrdenia majú takú moc. Prirodzene, nejde mi iba o človeka pápeža. Ide mi o inštitúciu zvanú pápež a o to, čo človek v pápežskom rúchu zosobňuje. Na čistotu, skromnosť či dodržiavanie Desatora, o ktorých tak rada katolícka cirkev v súvislosti so sebou hovorí, to však príliš nevyzerá - inkvizíciou počnúc (nezabiješ) cez prepychové chrámy už na tomto svete a trblietavý prsteň či rúcha, cena ktorých by nasýtila niekoľko hladových dolín, až po dnešné kauzy, ktorých nieje málo. Vodu kázať, víno piť. Nič nové pod slnkom. Skôr je fascinujúce a nepochopiteľné, že to zrejme nikomu v štátnych štruktúrach (a rozpočte) neprekáža a ešte túto manufaktúru na bludy dokrmuje daňovým koláčikom z misy nás všetkých. Už som si zvykla, že nerozumiem štátu. Prestávam však rozumieť už aj médiám. Šľak ma išiel trafiť, ako som celý predĺžený víkend na každom kroku narážala na všakovakých cirkevných hodnostárov s ich báhorkami. Nemám nič proti štyrom dňom voľna (iná otázka je, či si ich

Podľa občianskych aktivistov by pri sčítaní obyvateľstva mala byť otázka náboženského vyznania nepovinnou

Tlačivá, ktoré budeme vyplňať pri sčítaní obyvateľstva, sa stali terčom kritiky. Prišli s ňou členovia združenia Prometeus so sídlom v Banskej Bystrici. Majú totiž výhrady k otázke číslo 23, ktorá sa týka náboženského vyznania. Podľa nich by malo byť jej vyplnenie nepovinné. Informuje Róbert Latta.“

Redaktor: „Predseda združenia Roman Hradecký uvádza ako príklad Veľkú Britániu aj Českú republiku, kde ako tvrdí, vyplnenie spomínaných údajov nie je povinné.“

Roman Hradecký, predseda združenia Prometeus: „Nakoľko je to výsostne osobná a citlivá otázka. Chceme zdôrazniť, že táto otázka sa nenachádza medzi 40 témami, týkajúcimi sa obyvateľov a to tak povinnými ako aj odvodenými, ktoré ustanovuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady pre sčítanie obyvateľov.“

Redaktor: „Štatistický úrad argumentuje platným zákonom, ktorý sám pripravoval.“

Marián Horecký, riaditeľ odboru štatistiky obyvateľstva Štatistického úradu: „Štatistický úrad pripravoval návrh zákona v roku 2008. V tomto období, keď sa ten zákon pripravoval, nikto nevzniesol námietky k obsahu sčítania a nikto nespochybnil ani návrh na povinnosť odpovedať na všetky otázky, ktoré boli zavedené do sčítania.“

Redaktor: „Roman Hradecký pripája aj ďalšie výhrady. Upozorňuje,

že kým v samotnej otázke sa hovorí o náboženskom vyznaní, v rámci nej už občan vyplňa príslušnosť ku konkrétnej cirkvi.“

Roman Hradecký, predseda združenia Prometeus: „Náboženské vyznanie je niečo iné a príslušnosť k cirkvi je niečo iné. Podľa rámcového rozhodnutia Rady Európy bolo jasne zadefinované, že pojem náboženské vyznanie by sa malo chápať ako všeobecný odkaz na osoby vymedzené podľa ich náboženského presvedčenia alebo viery. Čiže nie vzťah k cirkvi.“

Marián Horecký, riaditeľ odboru štatistiky obyvateľstva Štatistického úradu: „To je otázka do diskusie medzi odborníkmi. Keď sme my vytvárali názov, štruktúru, obsah otázky, sa nevyskytli žiadne pripomienky k tomu. A možno zo štatistického hľadiska príslušnosť k tej náboženskej cirkvi je podrobnejšia ako náboženské vyznanie, takže v podstate to náboženské vyznanie sa dá potom z toho odvodiť.“

Redaktor: „Zmeny spomínaného zákona Štatistický úrad nevylučuje. Nedotknú sa už ale sčítania, ktoré nás čaká o niekoľko týždňov.“

Marián Horecký, riaditeľ odboru štatistiky obyvateľstva Štatistického úradu: „Do budúcnosti samozrejme, pripomienky, znenie otázok, štruktúry otázok budeme akceptovať pri ďalšom sčítaní, ale nevieme to zrealizovať už pri sčítaní v roku 2011.“

Rádio Regina, 26.4.2011

Stalo sa 28. apríla

1950 - v Československu prebehla akcia P - likvidácia gréckokatolíckej cirkvi. **Pravda 28.4.2011**

Slovensko môže dovoliť ani proti viere ľudí, ak im samým pomáha a ostatným neškodí. Nejde mi však do hlavy, že počas tých štyroch dní akoby nemali slovenské médiá takmer iné témy. Pravda, okrem hokeja. Každoročná recyklácia rituálnych pohansko-kresťanských tančekov nielenže je neznesiteľne nudná, ale ešte aj v dlhodobej perspektíve naplno prezentuje, čo a kto vlastne túto krajinu ovláda, hoci na to nemá žiaden mandát. Či tých pár per-

cent každé štyri roky niekto považuje za štátotvorné? Veď aj autorita pána Vatikánu je viac ako pochybná. Nik už nepočúva ani to, čo z jeho úst dáva ešte zmysel - jeho opakujúce sa výzvy urbi et orbi o skončení násillia vo svete. Svet po pochovaní a vzkriesení Krista pokračuje na druhý deň vo vojnách. Tak načo všetko to masírovanie mozgov? Budííček!

**Hana Fábry občianska aktivistka
Pravda 28.4.2011**

Vatikán začal na internete zvereňovať podrobné príbehy, v ktorých vystupuje zosnulý pápež Ján Pavol II. a robí zázraky

Vatikán začal na internete zvereňovať podrobné príbehy, v ktorých vystupuje zosnulý pápež Ján Pavol II. a robí zázraky. Tisíciky príhod hovoria o tom, ako bývalá hlava katolíckej cirkvi zachraňovala ľudské životy, liečila choroby alebo spájala rodiny. Všetky sa dajú nájsť na internetovej stránke www.karol-wojtyla.org.

Vo Vatikáne medzitým vrcholia prípravy na nedeľné blahorečenie Jána Pavla II. Rím je zaplavený suvenírmi, polícia varuje turistov pred podvodníkmi.

STV 1, 28.4.2011

Vystavia pápežovú krv

BLAHOREČENIE JÁNA PAVLA II.
Do Vatikánu prúdia státisíce pútnikov

Pápež Benedikt XVI. v nedeľu 1. mája vo Vatikáne slávnostne blahorečí svojho predchodcu, pápeža Jána Pavla II. Svätá stolica očakáva na Námestí svätého Petra státisíce veriacich. Pri príležitosti blahorečenia Vatikán vystaví aj skúmavku s krvou zosnulého pápeža.

Blahorečenie znamená, že Ján Pavol II. sa ocitne jednu úroveň pod statusom svätého. Vatikán mu túto možnosť priznal, keď uznal zázrak, ktorý mal Ján Pavol II. vykonať. Zázrak sa opiera o výpoveď mnišky, ktorá sa vyliečila z Parkinsonovej choroby. Údajne po tom, ako sa k Jánovi Pavlovi II. modlila.

Vatikán počas príprav na blahorečenie dal vyhotoviť dva špeciálne podstavce, na ktorých vystaví dve ampuly s krvou Jána Pavla

II. Tú mu lekári vzali ešte počas života, aby mu v prípade potreby mohli dať transfúziu jeho vlastnej krvi. Pápež však dožil bez transfúzie. Krv je pritom dodnes kvapalná, lekári do nej pridali prostriedok proti zrážaniu.

2 300 kilometrov pešo

Do Vatikánu prúdia davy pútnikov, aby osobne zažili blahorečenie obľúbeného pápeža. Zaujímavý je prípad poľského pútnika, ktorý sa na blahorečenie vybral pešo z dediny Pruska Wielka na severovýchode Poľska.

Podľa TASR Pawel Kurylo (39) prešiel denne 70 až 80 kilometrov. Celý čas mal v ruke ružnec a na vozíku si za sebou ťahal stan, v ktorom nocoval. Údajne chcel dokázať, že na pápežovom blahorečení sa priamo v Ríme môže zúčastniť každý Poliak, ak chce. Späť sa však vráti vlakom.

(ho)

Plus jeden deň, 29.4.2011

Kostolík ako darček

Uchádzači, pozor, ešte do piatka môžete podať žiadosť

POPRAD – Už len dnes a zajtra majú uchádzači o kostolík sv. Heleny na to, aby sa prihlásili do výberového konania. Vlastníkom kostolíka v popradskej časti Kvetnica je nezisková organizácia Seniorpark, ktorá objekt pre nehody s cirkvou ponúka darom.

Nezisková organizácia prenájomala kostolík rímskokatolíckej farnosti v Poprade za jedno euro ročne. Seniorpark vlani v auguste s farnosťou podpísal zmluvu na 15 rokov. Tú však 6. apríla zrušil s trojmesačnou výpovednou lehotou. Hneď po vypovedaní zmluvy žiadosť o získanie kostolíka podala aj cirkev. „Keď sme ho užívali 20 rokov, myslím, že aj my máme šancu ho získať,“ verí správca popradskej farnosti Anton Oparty, s ktorým neziskovka podľa vlastných vyjadrení nemá dobré skúsenosti.

Uchádzači už sú

„Boli útoky na celú neziskovku, na ľudí okolo nej. Pretože pán dekan hovoril stále nepravdy o nás, rozhodla som sa, že kostol nemôže byť predmetom sporov,“ uviedla nám riaditeľka Adela Dovalovská dôvody, prečo chcú kostol darovať. „Slovenský národ by mal konečne vedieť, že nie všetko, čo je povedané v kostole z úst kňaza, je čistá pravda,“ uviedla aj na stránkach Seniorparku. O kostolík sa doteraz podľa nej prihlásili traja – štyria uchádzači. Medzi nimi aj spomínaná farnosť. „Všetci majú šancu,“ dodala riaditeľka.

STANISLAVA VDOVCOVÁ

Plus jeden deň 28.4.2011

61. výročie Prešovského soboru

Gréckokatolícka cirkev na Slovensku si dnes pripomína 61. výročie takzvaného Prešovského soboru, ktorým oficiálne a verejne vyvrcholila likvidácia tejto cirkvi v bývalom Československu.

Sobor sa uskutočnil 28. apríla 1950 v sále Čierneho orla v Prešove pod taktovkou Komunistickej strany a štátnej bezpečnosti. Na Sobore

bol prijatý vopred pripravený manifest s uznesením, podľa ktorého sa gréckokatolícki veriaci vracajú do pravoslávnej cirkvi.

Manifest zrušil jednotu gréckokatolíckej cirkvi so Svätou Stolicou a zároveň žiada moskovského pravoslávneho patriarchu, aby gréckokatolíkov prijal pod svoju právomoc. Gréckokatolícka cirkev potom celých 18 rokov oficiál-

ne neexistovala. Pretrvávala však v podzemí vo svedectve jej biskupov, kňazov a mnohých veriacich. Činnosť gréckokatolíckej cirkvi bola obnovená až po Pražskej jari v roku 1968, ale po vpáde vojsk Varšavskej zmluvy a následnej normalizácii bola až do dnešnej revolúcie v roku 1989 štátnou mocou vytrápená.

Ján Krupa

Rádio Lumen, 28.4.2011